

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Abu Fadumo Nasiixa Ma Mudan Yahay?

Hor Dhac

Qormadatani qorideedu waxay igu dhalatay ka dib markii aan arkay qoraal qaab gabay ahaan ah u qoran oo uu leeyahay nin isku magacaabay "Abuu Faadumo". Qoraalku wuxuu ku soo baxay shabakado ay mid tahay Soomalimidnimo, kaasoo uu qoraagu ku ayidayey wax loo ekaysiiyay bayaan ay ururka Al-shabaab kaga jawaabayeen eed ay Beesha Leelkase u soo jeedisay ururkaas inay ka danbeeyeen dilkii Allaha u naxariistee Shiikh Dr Axmed Xaaji Abdirraxman. Bayaanka sixadiisa ma hubo mana wato wax cadaynaya inuu ka yimid dadka talada ururku ka go'do, wuxuuse u'egyahay wax ay soo farsameeyeen qolooyin aan oran karno gar iyo gar darraba ururka Al-shabaab bay garab taagan yihiin, ulana mucaamala falkooda iyo qowlkoodaba sidda waxyi samada ka soo degay. Bayaankaas markuu soo baxay isla markiiba Abu Fadumo sidii caadada ahayd wuxuu ku ayyiday gabay uu ku magacaabay "**Diktoorkii waxaa gowracoo gooyay ruuxiisa galbeed iyo amxaariyo shuftada reer garoowahe!**"

Aniga maxaa igu kalifay inaan qoraalkaas wax ka iraahdo?

Waxaan ka mid ahay dadka shiikha ehelkiisa dhow ahaa ee musiibaadaasi sida gaarka ah u taabatay. Taas kama wado inaan leeyahay isku tol baan ahayn iwm, ee waxaan ahayn dad walaalo ah oo ay kala dhaleen laba qof oo walaalo ah oo aabo iyo hooyo wadaagay. Sidaas daraadeed hadaanu nahay ehelkii shiikha iyo waliba muslimiinta miyirka qab ta,way na dhibaysaa in dhiiggiisu galoo isku tuur tuur iyo fadhi ku dirir, qof walbaaba afka ula soo galo si aan xaq ahayn wax uusan xaqiqdeeda dhabta ah hayn. Arintu waxay ilaa hadda dhex taal beeshii shiikhu ka dhashay iyo ururka alshabaab oo ku eedaysan falkaas foosha xun. Beesha waxaa looga fadhiyaa inay soo dhamaystiraanbaaritaankooda war cadna soo gudbiyaan "**لِيُشَفَ صُدُورُ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ**" al shabaabna hadduu danbigu ku caddaado waa laga kala bixin, maxkamaddii Ilaah ha lays la aado amaba adduunka ha lagu kala baxo'e.

Su'aashaydu waxay hadaba tahay Abu Faadumo booska arintaan uga bannaan muxuu yahay? Waxaa horay loo yiri "من تدخل فيما لا يعنيه لقي ما لا يرضيه" Nabigeenuna صلی الله علیہ وسلم wuxuu yiri "من حسن إسلام المرء تركه ما لا يعنيه". Abu Fadumo cida uu bari yeelayo iyo kuwa uu danbiga dusha ka saarayba ma xaqiyo iyo bayyina cad buu u hayaa Ilaahna uu barri la hor tagayo? Mise waa ninka amiirka u ah ururkaan oo kunyadii soo badashay? Illayn nin muuqiisa iyo magaciisa midna aan la aqoon oo majhuulul xaal wal cayn ah "مجھوں الحال والعین", oo qol xiran ka soo tanaagoonaya, kama il heshid hadduusan Rabbi kaaga cabsanayne. Ma looyar ururka leeyahay baa? Sida aan og nahayna gaalada agteeda loyarku gar iyo gar darraba clientigiisa ayuu difaaca xataa hadduu danbigu ku cad yahay.

Qof muslim ahse uma bannaana inuu sidaas yeelo. Dadka uu abuu Fadumo eeddeeyay qaar waa iska hal qabsi waayo meeshii danbigu ka dhacay dadkii joogay way cadeeyeen in rag soomaaliyeed ay ahayeen wixii shiikha xabbad la dhacay. Wawaanse daba joogaa hadalka ah "Shuftada reer garowaah". **Reer Growaahe** maxay magaca noocaas ah in loogu yeero ku mutasteen? Sow dad muslimiin ah oo culomo iyo caama, mudiic iyo caasi, caruur iyo ciroole leh maahan? Maxay ku dhacday in lagu cammimo magaca noocaas ah, eedda sidaas u waynna la saaro caddayn la'aan? Qofka aad cirdigiisa banaystay kana soo qaaday wax aan karaamaba lahayn, dhiiggiisa inaad daadiso maxaa kuu diidaya? Waxaa jirta laba sifo oon kala garanan waayay midd ay ku sifaysan yihiin dadka taageera alshabaab- hadaanallaahu wa iyyahum- xaasidnimo iyo jahli xad dhaaf ah! Tusaale: waxa dhacda inay mararka qaarkood ku soo qoraan shabakadahooda hadal la mid sidan: "Boosaaso waxaa ruxay qraxyo mujaahidiina waxay xanuu jeyeen cadowgii Allaah" mid taageerayaasha ka mid ah baa la soo boodaya comenti ama tacliil la mida ah sidan: "Allaahu Akbar fallaarihii towxiidku hadday Boosaaso gaareen"!! Wawaan kala saari waayay in arintu boosaaso nacayb iyo xaasidnimo tahay, iyo in jahligu halkaas geeyay dadkaan. In dadka muslimiinta ah la argagax galiyo, la qarxiyo, masaajidda hortooda lagu laayo, waddooyinka caamka ah miinooyin loo dhigo, haddana magacii jihadka la huwiyo waxay ka mid tahay masaa'ibta waawayn ee layna ku imtixaamay. Nabigu scw markuu magaalo dadkeeda gaalnimo lagu ogaa ku duulo (qaryah) fajarka ayuu sugi jiray hadduu aadaan ka maqlo wuu ka joogi jiray , haddii kalena wuu weerari jiray.

Hadith Anas "كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يغير إذاطع الفجر وكان يستمع الآذان فان سمع آذاناً أمسك ولا أغار" رواه مسلم

Nasiixa iyo talo gaaban:

1- Abuu Fadumow dadka aad u doodaysid ma iska hubtaa inay bari yihii? Haddii kale waxaa ku haysta قوله

تعالى "وَلَا تُجَادِلُ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوْاْنَ كُفُورٍ"

هأنتم هؤلاء جادلتم عنهم في الحياة الدنيا فمن يجادل الله عنهم يوم القيمة أمن يكون عليهم وكيلاً"

Suratu Nisa 107,109

2- Midda xigta aan kuug nasiixaynayo waxay tahay marka aad ka hadlaysid arimaha muhiimka ah sida diinta Ilaah, dimaada muslimiinta, magacaaga oo sax ah sheego joojina kunyada aad magaca ka dhigatay, iyo aashuuka aad ka dhex adimaysid si aad u xanbaartid masuuliyada wixii aad samayso ama aad ku hadasho.

waxaad kaloo ogaataa inaadan markhaatiba galin hadalkaaguna qabad lahayn waayo xadiis dhan oo ay dhici karto inuu Nabiga scw ka sugnaaday ayaa looga tagaa laguna daciifiyya hal nin oo aan la aqoon oo sannadkiisa ku jira. Maxaad marka isla qarinaysaa hadaadan ku talgalin inaad wax fasaadiso? "يُسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ" ولا يستخفون من الله وهو معهم إذ يبيتون ما لا يرضي من القول وكان الله بما يعلمون محيطاً النساء

Hadalku wuu ila dheeraaday waxaanse ku soo gaabiyay sidan:

Gar Ilaahay ABuu Fadumow xaqaad garab maraysaaye

Guhaad iyo waxaad soo gudbisay xaalaan gar ahayne

Godob baad gashay iyo waliba gar eexaade

War xajjadani gabay ma joogto amase geeraare

Waxaa go'ay waa geesi aan glabsan ceebaale

Waa gar daadshe deentii Ilaah gaarka ka ahaaye

Inaad dhiiggisa gacanta saartaa waa garaad li'iye

Inta go'aanku uu soo baxahayoo gari caddaanayso

Ama talada guudkeeda iyo gunta la gaaraayo

Maxaa gabayga kaa keenay ama guhaaddiisa?

Ma adaa dhiigga galay danbiga la goobaayo?

Mise qaaddigii talada galay oo gooyay baad tahay?

Markaasaad khabar lagu gamiyo runtii golaha soo siisay?

Mise gaarhayeen iyo qareenimaa lagugu gaar yeelay?

Markaasaad gar joogtaayoo howsha gudanaysaa?

War gaalo iyo nasaarada adaa soo gardaadiyaye

Adaa maatadaadii guboo gooyay hanaqiiye

Gowda qaraxa maalintii dhiiggu gobo leeyo

Ardadiyo wargaradkii la gubay gumuca loo aaso

Miinada gidaarada la dhigo ay dumarka googoysa

Waa diga gobaadshoo waliba gabay ku taageera

Sideen gaalka uga guulaysanaa waa garaad lumaye??

Waxay talo soo guclaysoo galabba heer joogto

Culumada gumaadkeedii baad arin ku goyseene

Ahmad Xaaji muxuu galbsadoo iilka loo galiyay?

Amase aad ku garab taagan tahay gruubka eedoobay?

Waxbase hadalku yuu ila gudbine waxaan ku gaabshay

Inaad magaca gadaal dhigato ood kunyo ku geeraarto

Oo gantaalada weerarka ah muslimka gowda kaga saarto

Gar Ilaahay maahane ninyahow geesinmo muuji

Oo magaca kuu gaarka ah golaha how diidin

Amase inaad gar daran tahay ogow oo gujada jooji.

Cubtan Yuusuf

cubtanyusuf@yahoo.com

